

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1510 van 30 augustus 2016
in de zaak 1112/0579/SA/6/0521

In zake:

1. het **college van burgemeester en schepenen** van [REDACTED]
2. de **stad** [REDACTED], vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Els EMPEREUR
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59 - 5
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEDELEGEERDE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het departement RWO

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Johan CLAES
kantoor houdende te 2550 Kontich, Mechelsesteenweg 160
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
partij:*

de [REDACTED]
bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Donatienne RYCKBOST en Emmanuel RYCKBOST
kantoor houdende te 8400 Oostende, E. Beernaertstraat 80
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 4 april 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO van 10 februari 2012 waarbij aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het project "Aanleg vertakking Oude Landen".

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen [REDACTED]

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De Raad heeft met het arrest van 18 juni 2013 met nummer S/2013/0160 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De behandeling van de vordering die initieel werd toegewezen aan de derde kamer, werd op 18 juni 2013 toegewezen aan de eerste kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 27 augustus 2013, waar de behandeling van de vordering tot vernietiging op verzoek van de partijen is verdaagd naar de openbare zitting van 1 oktober 2013.

De kamervoorzitter heeft de tussenkomenende partij de mogelijkheid gegeven om een standpunt in te nemen over het bijkomend stuk bijgebracht in de samenhangende zaak 1112/0563/SA/1/0547 en de gevolgen hiervan voor de voorliggende zaak.

De partijen zijn uitgenodigd voor de openbare zitting van 1 oktober 2013, waar de behandeling van de vordering tot vernietiging op verzoek van de verzoekende partijen en met akkoord van de overige partijen is verdaagd naar de openbare zitting van 21 januari 2014.

De partijen zijn uitgenodigd voor de openbare zitting van 21 januari 2014, waar de vordering tot vernietiging in beraad werd genomen.

Bij beschikking van 22 februari 2016 heeft de voorzitter van de Raad het beroep vervolgens toegewezen aan de zesde kamer.

Bij tussenarrest van 22 februari 2016 heeft de voorzitter van de zesde kamer beslist om de debatten te heropenen teneinde de behandeling van het beroep te hernemen.

De partijen werden opgeroepen om opnieuw te verschijnen op de openbare zitting van 15 maart 2016, waar de behandeling van de vordering tot vernietiging op verzoek van de partijen is verdaagd naar de openbare zitting van 28 juni 2016

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 28 juni 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Karin DE ROO heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Olivier DROOGHMANS die *loco* advocaat Els EMPEREUR verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Leen VAN BRABANT die *loco* advocaat Johan CLAES verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Donatienne RYCKBOST die verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De [REDACTED] verzoekt met een aangetekende brief van 22 mei 2012 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 30 mei 2012 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Op 18 mei 2011 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het project ‘Aanleg Vertakking Oude Landen’*”.

Dit project bestaat uit het verhogen van de capaciteit van spoorlijn L27A door middel van het omvormen van de bestaande spoorwegvertakking tot een ongelijkgrondse vertakking en het doortrekken van twee sporen van lijn L11 langsheen twee bestaande sporen van lijn L27A. Verder omvat het project milderende maatregelen, zoals het inrichten van een gebied tot overstromingsgebied en natuurpark, het omleggen van [REDACTED], het plaatsen van geluidsschermen en het integreren van het project met de door de [REDACTED] geplande aanleg van het sportpark Oude Landen.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan ‘Antwerpen’ gelegen in woongebied, parkgebied, gebied voor dagrecreatie, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut en agrarisch gebied.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de afbakeningslijn van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘grootstedelijk gebied Antwerpen’, vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de afbakeningslijn van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, [REDACTED], vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011, meer bepaald in de zone “spoorweginfrastructuur”, “spoorinfrastructuur met overdruk”, “park”, “agrarisch gebied”, “recreatiegebied”, “leidingstraat” en “enkelvoudige leiding”.

De percelen zijn niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Het gebied Oude Landen, gelegen tussen de [REDACTED] en L12 is in twee fasen als landschap beschermd bij koninklijk besluit van 13 februari 1980 en ministerieel besluit van 27 december 1987.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 31 mei 2011 tot en met 30 juli 2011, worden 153 bezwaarschriften ingediend en één petitielijst met 27 handtekeningen.

De Vlaams Bouwmeester brengt op 8 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 1 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken, afdeling Maritieme Toegang brengt op 1 juni 2011 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 17 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Onroerend Erfgoed Antwerpen brengt op 20 juni 2011 in het kader van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling brengt op 21 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De Dienst Waterbeleid van het Departement Leefmilieu van de provincie Antwerpen brengt op 8 juli 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De Vlaamse Milieumaatschappij, dienst Lokaal Waterbeheer brengt op 15 juli 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Ruimtelijke Ordening, afdeling Antwerpen brengt op 11 augustus 2011 een ongunstig advies uit.

De eerste verzoekende partij verleent op 18 november 2011 het volgende ongunstig advies:

“...

De verhoging van de capaciteit op het spoorwegennet naar de haven is een goede zaak voor Antwerpen. De voorliggende bovengrondse oplossing bedreigt echter de leefbaarheid van [REDACTED] en legt een hypotheek op de toekomst van grote delen van Merksem, in de omgeving van [REDACTED] en de [REDACTED]. Daarom wordt het deel van de vergunningsaanvraag dat de bovengrondse ongelijkgrondse kruising behandelt, ongunstig beoordeeld. Het vernieuwen van de brug aan de Kloosterstraat is een maatregel die [REDACTED] tijdens de werken van het noorden afsnijdt en de bestaande dubbele infrastructuur bevestigt. Daarom wordt het deel van de vergunningsaanvraag dat de brug in de Kloosterstraat behandelt, ongunstig beoordeeld.

Conclusie

Ongunstig advies op het deel van de aanvraag dat betrekking heeft op de spoorvertakking aan Oude Landen.

Ongunstig advies op het deel van de aanvraag dat betrekking heeft op de aansluiting ter hoogte van [REDACTED] en [REDACTED].

Indien een ondergrondse realisatie technisch onmogelijk zou blijken, moeten volgende voorwaarden worden opgelegd:

- 1. er dient te worden voldaan aan de uitvoering van de gestelde milderende maatregelen, zoals opgenomen in het bijgeleverde en goedgekeurde MER;*
- 2. er dienen bijkomende geluidswanden geplaatst te worden langsheen het gehele traject van het project zoals verwoord in*

Advies0111110_adviesRB_SpoorvertakkingOudeLanden_sv.docx (in bijlage);

- 3. er worden compenserende maatregelen voorzien ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven.*

...”

De verwerende partij beslist op 10 februari 2012 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.
De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

Planologische verenigbaarheid

Volgens het gewestplan Antwerpen, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979, is het project gedeeltelijk gelegen in een woongebied, parkgebied, gebied voor dagrecreatie, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut en agrarisch gebied.

De werken bevinden zich binnen de afbakening van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan “Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen [REDACTED]”, definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 27 mei 2011. Voor het gebied zijn de stedenbouwkundige voorschriften van “spoorinfrastructuur” (artikel 1), “spoorinfrastructuur met overdruk” (artikel 1.4), “park” (artikel 2), “agrarisch gebied” (artikel 3), “recreatiegebied” (artikel 4), “leidingstraat” (artikel 5) en “enkelvoudige leiding” (artikel 6) van toepassing.

...
...

Beoordeling van de aanvraag

De voorliggende aanvraag is in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan “Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te [REDACTED]”, definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 27 mei 2011.

Dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werd opgemaakt met de bedoeling om de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen met betrekking tot hoofdspoorwegen uit te werken, in dit geval meer specifiek voor de hoofdspoorweg voor goederenvervoer tussen Antwerpen en Montzen, waarvan spoorlijn L27A deel uitmaakt, ter hoogte van de zone “Oude Landen” in [REDACTED]. Aan de basis van het uitvoeringsplan liggen 2 spoorprojecten van [REDACTED] op de terreinen ingesloten tussen de spoorlijn L12 (Antwerpen-Roosendaal) en spoorlijn L27A, namelijk de aanleg van een ongelijkvloers vertakkingscomplex op de L27A in het kader van de verhoging van de capaciteit van deze spoorlijn en de uitbreiding van spoorbundel Luchtbal met het oog op het creëren van voldoende uitwijkmogelijkheden voor het rollend materieel (de uitbreiding van spoorbundel Luchtbal maakt geen deel uit van deze aanvraag). Het plangebied van het GRUP omvat het nieuwe ongelijkvloerse vertakkingscomplex op de L27A, de nieuwe wijkbundel Luchtbal en de volledige tussenruimte. Het GRUP werd met andere woorden specifiek opgemaakt om de voorliggende aanvraag in overeenstemming te brengen met de stedenbouwkundige voorschriften van het gebied.

De spoorinfrastructuur en alle aanhorigheden worden aangelegd binnen de afbakening van artikel 1 “spoorinfrastructuur”, bestemd voor spoorinfrastructuur en aanhorigheden. Conform de verdere bepalingen van dit artikel worden, om de oversteekbaarheid van de spoorinfrastructuur in het oosten en het zuiden van het gebied te garanderen, 2 nieuwe doorgangen voor langzaam verkeer voorzien in de voorliggende aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning voor de spoorweginfrastructuur, namelijk een doorgang ter plaatse van de kruising van de [REDACTED] met de spoorinfrastructuur en een doorgang ter plaatse van de kruising van de aftakking van de [REDACTED] met de spoorinfrastructuur. De ruime dimensionering van beide onderdoorgangen vloeit voort uit de in het project-MER expliciet vermelde milderende maatregelen. Gronden die niet voor de inrichting of het functioneren van de spoorinfrastructuur gebruikt worden, worden op een kwaliteitsvolle manier geïntegreerd in de omgeving.

Tussen de spoorinfrastructuur en de aangrenzende zones wordt, conform artikel 1.4 van de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP, een gebied ingericht waarbinnen maatregelen genomen worden voor buffering van de spoorinfrastructuur ten opzichte van

haar omgeving en voor de kwalitatieve landschappelijke inpassing van de spoorinfrastructuur in de omgeving. Deze buffering houdt rekening met geluidsimpact, visuele impact, lichtimpact en impact op de waterberging.

Het gebied gelegen binnen de afbakening van artikel 2 "park" wordt ingericht conform artikel 2 van de stedenbouwkundige voorschriften (bestemd voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van een park of parken met als nevengeschikte functies natuurbewoud, bosbouw, landschapszorg en recreatie).

Besluitend kan dan ook, nogmaals, gesteld worden dat de voorliggende aanvraag in overeenstemming is met de stedenbouwkundige voorschriften van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te [REDACTED]", definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 27 mei 2011.

De bouw van een ongelijkvloers vertakkingscomplex in het parkgebied Oude Landen zal het bestaande gelijkvloerse vertakkingscomplex Schijn (gelegen aan de ingang van het rangeerstation Antwerpen-Noord) vervangen. Deze ingreep vormt een eerste stap in het verhogen van de capaciteit van de goederenas L27A. Deze verhoging is noodzakelijk om een oplossing te bieden voor de al bestaande capaciteitsproblemen die zich op dit ogenblik voordoen op bepaalde piekmomenten van de dag en om voor de toekomst het hoofd te kunnen bieden aan de verwachte stijging van de goederentrafiek per spoor ten gevolge van de havenuitbreidingswerken (Deurganckdok, afvoer via Liefkenshoekspoortunnel) en de vooropgestelde groei van het marktaandeel van het spoor in het verwerken van deze goederentrafiek. De realisatie van een ongelijkvloers vertakkingscomplex gebeurt in de zone "Oude Landen", waar voldoende ruimte is om een ongelijkgrondse kruising mogelijk te maken. Hiervoor moeten de tracés zich van elkaar verwijderen en dient de hoogteligging aangepast te worden. Dit impliceert belangrijke niveauwijzigingen om de vereiste niveauverschillen te kunnen realiseren.

Het ontwerp van het lengteprofiel vloeit voort uit een aantal concrete randvoorwaarden, in casu de beperkingen op gebied van toegelaten hellingspercentages voor goederenverkeer, de te realiseren aansluitingen op de bestaande spoorinfrastructuur in [REDACTED] en de te vrijwaren onderdoorgangen en overbruggingen (kruisingen met lokale wegen en spoorlijn L12).

De keuze voor een bovengrondse kruising vloeit voort uit deze randvoorwaarden. In het kader van het zoeken naar uitvoeringsalternatieven in het project-MER is nagegaan of het niet mogelijk is om de sporen van de L16A onder de L27A (1 spoor) te laten passeren in plaats van erboven, wat de hoogteligging van het vertakkingscomplex zou beperken. De haalbaarheid van deze oplossing werd ook al nagegaan in het kader van de ontwikkeling van het project "Tweede spoortoegang tot de zeehaven van Antwerpen". De conclusie van voormeld haalbaarheidsonderzoek, op basis van de hiervoor vermelde randvoorwaarden, was dat dergelijke oplossing er zou op neerkomen dat L16A al vanaf de brug over de Statiestraat en de L12 zou moeten gaan dalen (vanaf haar opgehoogde ligging) om ter hoogte met de kruising met de L27A voldoende diepte te bereiken om onder deze lijn te kunnen doorgaan. Dit zou inhouden dat de gabarieten van de kruisende wegen ([REDACTED] en [REDACTED]) ter plaatse van de kruising met de L16A niet meer gevrijwaard zouden kunnen worden wat onaanvaardbaar is.

In tweede orde hangt de keuze voor een bovengrondse kruising ook samen met de noodzakelijke compatibiliteit tussen de nieuw aan te leggen infrastructuur met de latere, op langere termijn geplande tweede spoortoegang tot de zeehaven van Antwerpen en meer specifiek de aansluiting op de kruising van de tweede spoortoegang met de HSL en E19. Op 23 juni 2000 besliste de Vlaamse Regering over het tracé voor deze tweede spoorontsluiting, waarbij werd getracht om deze zo veel mogelijk te bundelen met bestaande of geplande lijninfrastructuren. In de zone [REDACTED] wordt conform deze beslissing de spoorlijn gebundeld met de bestaande goederenlijn. In een eerste voorontwerp van GRUP (2002) werd, voortbouwend op de beslissing van de Vlaamse Regering, de tweede

spoorontsluiting uitgetekend in 8 tracédelen. Het eerste tracédeel bevatte de plannen voor de Oude Landen. Wegens hoogdringendheid voor de aanpassingswerken aan de bestaande spoorweginfrastructuur werd een afzonderlijk GRUP opgemaakt voor de Oude Landen en wordt, in overeenstemming met het huidige regeerakkoord, het planningsproces voor de tweede spoorontsluiting van de zeehaven van Antwerpen in een afzonderlijke procedure verder gezet, in onderlinge afstemming en in relatie met een aantal andere projecten in de oostzijde van de Antwerpse regio. Hiervoor is in 2011 gestart met de opmaak van een plan-MER, gecoördineerd door [REDACTED] en [REDACTED] en opgevolgd door verschillende beleidsdomeinen. Uiteindelijk zal door de Vlaamse Regering worden beslist over het voorkeursalternatief en bijstelling van in 2002 bepaalde tracés. De Vlaamse Regering kan dus beslissen over een bijgesteld tracé voor deze tweede spoorontsluiting. Ook de aantakking van deze tweede spoorontsluiting op het vertakkingscomplex ter hoogte van Oude Landen zal dan verder geconcretiseerd moeten worden. Dit kan tot gevolg hebben dat het GRUP op dat moment zal herzien worden, in functie van een bijkomende herbestemming.

Bij de opmaak in 2011 van het plan-MER voor de tweede spoorontsluiting van de zeehaven van Antwerpen werd, mede naar aanleiding van de voorliggende bouwaanvraagprocedure en de daarin door de buurtbewoners en de lokale overheden opgeworpen vragen en het negatieve advies van de stad Antwerpen, bijkomend onderzoek verricht naar mogelijkheid van een ondergrondse kruising van deze tweede spoorontsluiting met de E19. Deze kruising heeft zoals hiervoor gesteld, omwille van de noodzakelijke compatibiliteit tussen de nieuw aan te leggen infrastructuur met de latere, op langere termijn geplande tweede spoortoegang tot de zeehaven van Antwerpen, ook impact op de keuze voor een bovengrondse kruising in Oude Landen.

Uit de "Haalbaarheidsstudie tweede spoorontsluiting Antwerpse Haven", uitgevoerd in juni 1996 door IMPACT Milieugroep en uit een gemeenschappelijke voorstudie NMBS-Vlaams Gewest, uitgevoerd in oktober 1999 voor de tweede spoorontsluiting Antwerpse Haven — A102 met daarin vervat een Ruimtelijk en Milieuonderzoek, uitgevoerd in augustus 1999 door Technum en een Externe Veiligheidsstudie, uitgevoerd in 1999 door PROTEC Engineering is gebleken dat de mogelijkheden voor ingegraven oplossingen en een ondergrondse kruising met de E19 zeer zware consequenties hebben op bouwtechnisch vlak, op gebied van spoorexploitatie, op budgettair vlak maar ook op vlak van hinder tijdens de werken naar de omgeving toe. Daarom werd op 4 juni 2000 door de Vlaamse Regering beslist om effectief de E19 in [REDACTED] bovengronds te kruisen.

Ook in het bijkomend onderzoek wordt vastgesteld dat ondergrondse oplossingen theoretisch mogelijk zijn maar gepaard gaan met belangrijke nadelen. Indien als uitgangspunt wordt gehanteerd dat aan de bestaande spoorinfrastructuur minimaal geraakt wordt, blijft de bestaande bedding ten noorden van [REDACTED] liggen en wordt pas vanaf de laatste brug over [REDACTED] gedaald om zo onder de HSL en de E 19 te gaan in plaats van erboven.

Bij het ontwerp van een lengteprofiel van een goederenspoorlijn dienen de hellingspercentages zo laag mogelijk gehouden worden. Hierbij bedraagt het normale maximum 8% à 10%. Uitzonderingen hierop dienen zoveel mogelijk vermeden omwille van tractieproblemen en/of tonnagebeperkingen. Ingeval men hoe dan ook genoodzaakt is hogere hellingspercentages toe te staan dan dient de lengte waarover deze hellingen toegepast worden ten zeerste beperkt. Zo bedraagt de in de voorliggende aanvraag toegepaste maximumhelling over een afstand van circa 200 meter 12,37%, wat aanvaardbaar is, gelet op de beperkte lengte.

De oplossing waarbij de dubbelsporige lijn L27G onder de HSL/E19 duikt, gaat echter gepaard met spoorhellingen tot 12.5% op de hoofdsporen over een aanzienlijke afstand, wat voor bepaalde goederentreinen erg beperkend is. De verbindingssporen tussen L27A

en L27G zouden zelfs een hellingsgraad tot 22% hebben wat onaanvaardbaar is voor goederenverkeer.

Algemeen kan geconcludeerd worden dat de nieuwe goederenspooren L27G komende van de ■■■ (op niveau +1) de HSL/E19 ondergronds kunnen kruisen, weliswaar met een helling van 12.5%, maar dat omwille van de té korte afstand tussen de ■■■ en de HSL / E19 een ongelijkgrondse kruising (de verbindingssporen) tussen L27A en L27G in deze zone niet meer mogelijk is. Dit zou gedeeltelijk kunnen opgelost worden door de ongelijkgrondse kruising tussen 27A en 27G pas uit te voeren ten zuiden van de HSL/E19, na de ondergrondse kruising met HSL/E19. Dit heeft wel een groter ruimtebeslag te Merksem (zone HSL/E19 - Bredabaan) tot gevolg. Het hellingspercentage op hoofdspoor blijft echter 12.5%.

Om ook de hellingspercentages te reduceren tot een aanvaardbaar niveau zou in het voormelde scenario, niet vanaf de Prinshoeveweg, maar reeds vanaf Bist gedaald kunnen worden. In deze tussenoplossing komt het lengteprofiel te liggen in het gabariet van meerdere kruisende wegen zodat deze oplossing een inboeting (beperking in hoogte of afschaffing wegenis) op vlak van de mobiliteit van de betrokken wijken te ■■■ zal betekenen, tenzij gekozen wordt voor een verlaging van de wegenis. De eventuele verlaging van de kruisende wegen impliceert echter dat toegangshellingen moeten worden aangelegd aan weerszijden van deze onderdoorgangen. Als gevolg van de onbereikbaarheid van de percelen gelegen langsheen deze toegangshellingen gaat een dergelijke ingreep onvermijdelijk gepaard met onteigeningen.

In een tweede variatie wordt geen rekening gehouden met de reeds bestaande situatie in ■■■ namelijk een opgehoogde 4-sporige spoorinfrastructuur. Vertrekkend vanuit Antwerpen-Noord wordt zo snel mogelijk ondergronds gegaan maar wel met behoud van de huidige bundelkoppen. Om exploitatie redenen wordt aan de ligging en bestaande configuratie van de het vormingsstation niet geraakt.

Deze oplossing houdt onder meer in dat de bestaande 4-sporige bedding vlakbij de bebouwing van ■■■ vervangen wordt door een tunnel en gefaseerd omschakelen. Dit is een belangrijk project met aanzienlijke werfhinder ten aanzien van deze bebouwing gedurende jaren. Ook brengt dergelijke oplossingen een grote financiële meerkost met zich mee (grootteorde tot 700 miljoen €).

Resultierend uit bovenvermeld bijkomend onderzoek, kan worden vastgesteld dat de conclusies van de eerdere onderzoeken dezelfde blijven, met andere woorden heeft een ondergrondse kruising zeer zware impact op bouwtechnisch vlak (gefaseerde en moeilijke uitvoering), op vlak van spoorexploitatie (beperkingen omwille van hellingen), op vlak van lokale mobiliteit (beperkingen of verlagen wegenis), op budgettair vlak (meerkost van verschillende honderden miljoenen) en op de bebouwde omgeving van deze tunnelwerken (zeer lange uitvoeringstermijn) en op de regelmaat van het goederenverkeer.

Samengevat kan men dan ook stellen dat, rekening houdende met de beperkte toegelaten hellingspercentages voor goederenverkeer, de te realiseren aansluitingen op de bestaande spoorinfrastructuur te ■■■, de te vrijwaren onderdoorgangen en overbruggingen (kruisingen met lokale wegen en de lijn L12) een oplossing voor een ondergronds kruising van de tweede spoortoegang met de HSL/E19 technisch mogelijk is maar dat dit belangrijk consequenties inhoudt zowel op het vlak van exploitatie, impact naar de bevolking als op het financieel en planingsmatig aspect.

Tenslotte kan ook verwezen worden naar de project-MER voor het project "Aanleg van een ongelijkgrondse spoorvertakking en de uitbreiding van de spoorbundel ■■■ in de zone van de "Oude Landen" te ■■■ opgemaakt en goedgekeurd op 5 februari 2009. Deze project-MER wordt hierna in detail behandeld. De globale conclusie stelt echter samengevat dat mits toepassing van de voorgestelde milderende maatregelen de aanleg van een ongelijkvloers vertakkingscomplex op de goederenlijn L27A aanvaardbare milieueffecten heeft. Het ondergronds kruisen van de L 16A met de L27A wordt in het project-MER niet

als een uitvoeringsalternatief beschouwd, omwille van hiervoor reeds aangehaalde redenen.

De bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek hierover ingediend werden, worden op basis van hiervoor vermelde motivering weerlegd. Het advies van de stad Antwerpen met betrekking tot het ondergronds tracé wordt niet gevolgd: op basis van hiervoor vermelde motivering is een ondergrondse kruising geen haalbaar alternatief.

Het advies van de stad Antwerpen wordt wel gevolgd wat betreft de milderende maatregelen zoals opgenomen in het project-MER en wat betreft de compenserende maatregelen ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven.

Het advies van de stad Antwerpen wordt ook gevolgd wat betreft de aanleg van de (Leugenberg)brug aan de Kloosterstraat. Op dit ogenblik loopt een studie over het knooppunt Leugenberg, een bundeling van het auto- en fietsverkeer met de huidige afrit van de A12 met een mogelijke verlegging van het huidige tracé van de Kloosterstraat en de inrichting van een Park & Ride zone na doortrekking van de tram door [REDACTED]. Daarnaast is uit de voorliggende aanvraag onduidelijk of de verbinding tussen [REDACTED] en Stabroek verzekerd blijft tijdens de aanleg van de brug. De aanleg van de brug dient te kaderen in het resultaat van de lopende studie. Bijgevolg wordt de aanleg van de brug ongunstig beoordeeld.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt in artikel 4.3.1. en verder de beoordelingsgronden voor een stedenbouwkundige vergunning: "Een vergunning wordt geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening (artikel 4.3.1.§1.1°b)). Indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan en in zoverre dat plan voorschriften bevat die de aandachtspunten in 1° behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven (artikel 4.3.1 .§2.3°)."

Het vertakkingscomplex wordt conform de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP maximaal landschappelijk ingepast. Door het verleggen van L27A komt ruimte vrij die wordt gebruikt om de landschappelijke overgang tussen de woonwijk Het Laar en de nieuwe spoorbedding te verbeteren. Daarnaast schenkt het project aandacht voor een kwalitatieve recreatieve verkeersverbinding tussen de woonwijken ten oosten van [REDACTED] en het groengebied ten westen. De overbruggingen worden uitgewerkt waarbij maximale zichtbaarheid wordt geboden, de verbindende functie van de randstedelijke groenruimte wordt versterkt door de aanleg van fiets- en wandelpaden en door de Oudelandse Beek als ruimtelijke drager te benutten. De voorliggende aanvraag is dan ook verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening.

...

BIJGEVOLG WORDT OP 10 FEBRUARI 2012 HET VOLGENDE BESLIST:

De gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager voor de bovenvermelde werken, met uitzondering van de vervanging van de brug ter hoogte van de kruising met de Kloosterstraat, onder de volgende voorwaarden.

De aanvrager is ertoe verplicht:

1. Het betrokken college van burgemeester en schepenen en de gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar per beveiligde zending op de hoogte te brengen van het begin van de werkzaamheden of handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die werkzaamheden af handelingen.

2. De volgende voorwaarden moeten nageleefd worden:

- Naar aanleiding van het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 18 november 2011 dienen de hierna volgende voorwaarden nageleefd te worden:

1. er dient te worden voldaan aan de uitvoering van de gestelde milderende maatregelen, zoals opgenomen in het goedgekeurde MER;

2. *er dienen bijkomende geluidswanden geplaatst te worden langsheen het gehele traject van het project zoals verwoord in advies0111110_adviesRB_Spoorvertakking OudeLanden_sv.docx (in bijlage);*
  3. *er worden compenserende maatregelen voorzien ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven.*
- *De voorwaarden, gesteld in het advies van het agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed, afdeling Antwerpen (nu agentschap Onroerend Erfgoed Antwerpen) van 20 juni 2011, dienen nageleefd te worden:*
  - ...
  - *Conform het advies van het agentschap voor Natuur en Bos van 1 juni 2011 moet de realisatie van het natuurpark Oude Landen gelijktijdig met de realisatie van de nieuwe spoorinfrastructuur verlopen.*
  - *De hierna volgende voorwaarden, gesteld in het advies van de Dienst Waterbeleid van het Departement Leefmilieu van de provincie Antwerpen van 14 juli 2011 moeten gerespecteerd worden:*
  - ...

Dit is de bestreden beslissing.

De vzw ACTIEKOMITEE RED DE VOORKEMPEN heeft bij aangetekende brief van 16 maart 2012 een beroep ingesteld dat strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van deze bestreden beslissing. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1112/0552/SA/6/0488.

De heer Dirk BUS heeft bij aangetekende brief van 26 maart 2012 een beroep ingesteld dat strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van deze bestreden beslissing. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1112/0563/SA/6/0547.

De heer Ronny PEETERS heeft bij aangetekende brief van 16 december 2013 een beroep ingesteld dat strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1314/0242/A/6/0236.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De eerste verzoekende partij beroept zich op artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO en stelt dat zij een adviserende instantie is, die ongunstig geadviseerd heeft over het aanvraagdossier en daardoor beschikt over het vereiste belang.

De tweede verzoekende partij stelt dat zij evenzeer een nadeel “als rechtspersoon” ondervindt, nu de bestreden beslissing ingaat tegen haar ruimtelijk beleid. Zij beroept zich op artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO en verwijst naar verschillende uitspraken van de Raad in dit verband.

2.

De tussenkomenende partij betwist het belang van de verzoekende partijen.

Zij stelt met name dat de eerste verzoekende partij de bestreden beslissing bestrijdt op een wijze die in tegenspraak is met haar eigen voorwaardelijk advies. Zo wijst de tussenkomenende partij op het feit dat de eerste verzoekende partij een aantal voorwaarden bestrijdt, terwijl ze zelf vragende partij is voor de maatregelen voorzien in deze voorwaarden. Ook zou de kritiek van de eerste verzoekende partij zoals weergegeven in haar middelen, niet zijn geuit in haar advies uitgebracht naar aanleiding van de indiening van de aanvraag.

De tussenkomenende partij meent tevens dat de tweede verzoekende partij enkel stelt dat de bestreden beslissing zou ingaan tegen haar beleid doch hierover geen dienstige gegevens aanbrengt. Zij zou zich louter beperken tot het verwijzen naar een reeks uitspraken van de Raad zonder concreet aan te tonen op welke wijze haar beleid inzake ruimtelijke ordening zal worden aangetast.

3.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partijen niet.

Beoordeling door de Raad

1.1

Artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO bepaalde, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de VCRO inzake de beroepsmogelijkheden :

‘§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld: (...)

6° de bij het dossier betrokken adviserende instanties aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat zij tijdig advies hebben verstrekt of ten onrechte niet om advies werden verzocht.’

Na de inwerkingtreding van de wijziging door het vermeld artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 (29 december 2011) luidde deze bepaling als volgt:

‘§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld: (...)

6° de leidend ambtenaar of bij afwezigheid diens gemachtigde van het departement of agentschap, waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht.’

Luidens artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, kon het college van burgemeester en schepenen als een bij het dossier betrokken adviserende instantie aangewezen krachtens artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO, een beroep instellen bij de Raad. Sinds de inwerkingtreding van het voormelde artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, dat artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO verving, kan het college van burgemeester en schepenen dat niet langer.

De inhoud van artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO wordt overgenomen in artikel 4.8.11, eerste lid, 6° VCRO, zoals vervangen bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012.

1.2

Bij arrest van 5 februari 2013 nr. A/2013/0037 heeft de Raad de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“Schendt artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, § 4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend ?”

1.3

Het Grondwettelijk Hof heeft deze prejudiciële vraag beantwoord in het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014 en overwoog onder meer:

“B.10.1. Vóór het werd vervangen bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012, bepaalde artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 3°, van de VCRO :

« § 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld :

[...]

3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing; »

De inhoud van die bepaling wordt overgenomen in artikel 4.8.11, eerste lid, 3°, van de VCRO, zoals vervangen bij het voormelde artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012.

B.10.2. Op grond van de voormelde bepaling kan de gemeente beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wanneer ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge een volgens de bijzondere procedure genomen vergunningsbeslissing. Dat is met name het geval wanneer de bestreden vergunningsbeslissing het beleid van de gemeente doorkruist, wat kan blijken uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.

B.10.3. Artikel 57, § 3, 9°, van het Vlaamse Gemeentedecreet bepaalt :

« Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor :

[...]

9° het vertegenwoordigen van de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslissingen over het in rechte optreden namens de gemeente, met behoud van artikel 193 ».

Artikel 193 van het Vlaamse Gemeentedecreet, waarnaar die bepaling verwijst, bepaalt :

« § 1. Het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigt de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslist om op te treden in rechte namens de gemeente.

De gemeenteraad kan beslissen om deze bevoegdheden in de plaats van het college uit te oefenen. Wanneer een lid van het college zich bevindt in een situatie

als beschreven in artikel 27, § 1, 1°, oefent de gemeenteraad deze bevoegdheden uit.

§ 2. Het college of, in voorkomend geval, de gemeenteraad kan hetzij een lid van het college, hetzij een personeelslid, hetzij een advocaat aanwijzen om namens de gemeente te verschijnen in rechte ».

Uit de combinatie van de voormelde bepalingen vloeit voort dat, wanneer een gemeente een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wenst in te stellen, het college van burgemeester en schepenen optreedt als vertegenwoordiger van de gemeente.

B.10.4. Aangezien het college van burgemeester en schepenen, als vertegenwoordiger van de gemeente, een beroep kan instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, heeft het in B.3 vermelde verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen ten opzichte van het nagestreefde doel.

Het feit dat de gemeente dient aan te tonen dat ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de beslissing met betrekking tot de bestreden vergunning, doet hieraan geen afbreuk, vermits die hinder of die nadelen onder meer kunnen voortvloeien uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.

B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.”

1.4.

Aan artikel 4.8.11, § 1, eerste lid VCRO werd bij artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid, een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° het college van burgemeester en schepenen voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht.”

1.5.

Uit de bespreking hiervoor volgt dat de eerste verzoekende partij zich op het ogenblik van het instellen van het beroep niet kon beroepen op artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 6° of 7° VCRO. Artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, zoals het luidde op het ogenblik van het instellen van de vordering, voorzag immers niet in een beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie in de bijzondere procedure.

Uit het voorgaande volgt dat het beroep van de eerste verzoekende partij onontvankelijk is.

2.

De tweede verzoekende partij put haar belang uit artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO, als een (publieke) rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen meent te ondervinden van de bestreden beslissing en stelt dat de bestreden beslissing ingaat tegen haar ruimtelijk beleid. Hoewel zij hierover in punt “5.2 Belang” geen verdere uitleg geeft en zich beperkt tot het citeren van bestaande rechtspraak, stelt de Raad vast dat zij in het onderdeel “7. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel” stelt dat het gewenste ruimtelijk beleid van de stad erin bestaat om een ondergrondse spoorontsluiting te voorzien en ervoor te zorgen dat vergunningsaanvragen geen onaanvaardbare impact mogen hebben op de bruikbaarheid van landbouwgronden.

De omstandigheid dat de bestreden beslissing indruist tegen het gewenste stedenbouwkundig beleid, kan aanvaard worden als een nadeel, zoals bepaald in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3°

VCRO. De beleidskeuze voor een ondergrondse spoorontsluiting en de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven verschaft de tweede verzoekende partij daarbij een voldoende belang om beroep in te stellen bij de Raad.

Gegeven de voorgaande vaststelling is de Raad van oordeel dat de tweede verzoekende partij voldoende aannemelijk maakt dat zij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing en in die zin haar belang bij het voorliggende beroep in het licht van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO afdoende aantoonst.

De exceptie wordt verworpen.

3.

De vordering tot vernietiging wordt hierna enkel onderzocht in de mate dat het beroep is ingesteld door de tweede verzoekende partij.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.3.1 VCRO, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

De verzoekende partij stelt dat de verwerende partij de vergunningsaanvraag enkel heeft getoetst aan de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP “Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te [REDACTED]”, terwijl het project is onderverdeeld in vijf zones, waarvan enkel zone 3, 4 en 5 vallen onder de voorschriften van het GRUP. De bestreden beslissing zou niet de minste motivering bevatten over de vraag of de geplande infrastructurele ingrepen in zone 1 en 2 verenigbaar zijn met de bestemmingsvoorschriften bufferzone, agrarisch gebied en woongebied van het gewestplan waarbinnen zij gelegen zijn. De verwerende partij had volgens de verzoekende partij ook moeten nagaan of de werken binnen het bestaande spoorwegtracé van het gewestplan Antwerpen liggen of er van afwijken.

2.

De verwerende partij stelt dat de bestreden beslissing wel degelijk rekening heeft gehouden met de ligging van het integrale project en de aanvraag getoetst heeft aan de planologische verenigbaarheid. Hierbij stelt zij dat de werken voorzien in zone 1 en 2 geen afbreuk doen aan het bestaande tracé op het gewestplan. De verwerende partij wijst op het feit dat in zone 1 geen werken van burgerlijke bouwkunde worden uitgevoerd en dat in zone 2 geen eigenlijke aanleg van sporen wordt voorzien aangezien dit in wezen een verdere aanpassing betreft van de bestaande spoorwegen en het verder voorzien van de nodige infrastructuur, zonder dat hierdoor het bestaande tracé op het gewestplan wordt overschreden. Voor de werken in de reservatiestrook zouden deze in overeenstemming zijn met het gewestplan, dat precies voorziet in de aanleg van gemeenschapsvoorzieningen.

3.

De tussenkomen partij sluit zich aan bij de argumentatie van de verwerende partij.

4.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat door de verwerende en de tussenkomende partij niet wordt betwist dat de ligging van het project zich niet beperkt tot het GRUP "Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te [REDACTED]". Hoe dan ook zou de bestreden beslissing geen motivering bevatten inzake de overeenstemming met de gewestplanbestemming, noch inzake de beweerde ligging binnen het bestaande spoorwegtracé.

Beoordeling door de Raad

1.

Het vergunningverlenend bestuursorgaan moet overeenkomstig artikel 4.3.1, § 1, eerste lid, 1° VCRO concreet onderzoeken of een aanvraag overeenstemt met de stedenbouwkundige voorschriften van het gebied waarbinnen deze gelegen is. Daarnaast dient de verwerende partij de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening te onderzoeken. Dit moet eveneens blijken uit de motivering van de bestreden beslissing.

2.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij in strijd met artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° VCRO heeft nagelaten de verenigbaarheid van het aangevraagde met de stedenbouwkundige voorschriften op een zorgvuldige wijze te onderzoeken en vervolgens concreet en afdoende te beoordelen, minstens voor een deel van het project.

De bestreden beslissing vermeldt bij de beoordeling van de planologische verenigbaarheid van de aanvraag onder meer:

"Volgens het gewestplan Antwerpen, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979, is het project gedeeltelijk gelegen in een woongebied, parkgebied, gebied voor dagrecreatie, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut en agrarisch gebied.

De werken bevinden zich binnen de afbakening van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te [REDACTED]", definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 27 mei 2011. Voor het gebied zijn de stedenbouwkundige voorschriften van "spoorinfrastructuur" (artikel 1), "spoorinfrastructuur met overdruk" (artikel 1.4), "park" (artikel 2), "agrarisch gebied" (artikel 3), "recreatiegebied" (artikel 4), "leidingstraat" (artikel 5) en "enkelvoudige leiding" (artikel 6) van toepassing.

..."

Vervolgens bevat de bestreden beslissing volgende beoordeling:

" ...

De voorliggende aanvraag is in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te [REDACTED]", definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 27 mei 2011.

..."

De Raad stelt vast dat het project in de bestreden beslissing wordt opgedeeld in vijf zones, waarvan niet betwist wordt dat zones 1 en 2 niet vallen onder de toepassing van de [REDACTED]. De bestreden beslissing stelt evenwel enkel dat de aanvraag in overeenstemming is met de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP.

Zonder uitspraak te doen over de beoordeling van de werken in de zones 3, 4 en 5, stelt de Raad vast dat de bestreden beslissing zich voor de werken in de zones 1 en 2 beperkt tot een loutere beschrijving van de werken. Nergens in de bestreden beslissing wordt weergegeven in welke bestemmingszones van het gewestplan Antwerpen de werken in zones 1 en 2 zijn gelegen.

Hieruit kan de Raad niet afleiden welke gewestplanbestemming van toepassing is op de verschillende werken in zones 1 en 2, noch of deze werken verenigbaar zijn met de gewestplanbestemmingen.

De verwerende en de tussenkomende partij argumenteren in hun repliek dat deze geplande werken geen werken van burgerlijke bouwkunde zijn, dat zij het bestaande traject van de sporen op het gewestplan volgen en dat de werken aldus verenigbaar zijn met de bestemmingsvoorschriften van zowel het gewestplan als het GRUP, alsook met de bestemming reservatiegebied. Evenwel dient de Raad vast te stellen dat dit niet blijkt uit de motieven van de bestreden beslissing. Meer bepaald blijkt uit de bestreden beslissing niet dat onderzocht werd of de geplande werken binnen dan wel buiten het bestaande spoorwegtracé liggen, of binnen dan wel buiten het gebied dat door het gewestplan wordt afgebakend als reservatiegebied.

Bovendien merkt de Raad op dat de bestreden beslissing vermeldt dat in zone 1 geen werken van burgerlijke bouwkunde zullen worden uitgevoerd en enkel spoorwerken voor de aanpassing van de bestaande spoorschikkingen moeten gerealiseerd worden, doch uit de plannen blijkt dat in zone 1 minstens één nieuw spoor wordt aangelegd. Wat zone 2 betreft stelt de Raad vast dat de aanvraag betrekking heeft op het aanleggen van extra sporen én het vervangen van een bestaande brug van de L27 A over de Statiestraat en de L12. Uit de plannen en uit de beschrijving in de bestreden beslissing blijkt dat deze bestaande stalen brug grotendeels wordt vervangen door een betonnen brug. Hieruit volgt dat niet zonder meer kan worden aangenomen dat de geplande werken in zones 1 en 2 binnen het bestaande spoorwegtracé blijven.

In tegenstelling tot wat de verwerende en tussenkomende partij willen laten uitschijnen, ontslaat het feit dat de werken mogelijks beperkt worden tot het spoorwegtracé zoals voorzien in het gewestplan, de verwerende partij niet van de verplichting om de verenigbaarheid met de gewestplanbestemming effectief te onderzoeken en deze beoordeling tot uitdrukking te brengen in de motivering van de bestreden beslissing. De verwerende partij beperkt er zich in de bestreden beslissing louter toe tot het vaststellen dat het project gedeeltelijk gelegen is in verschillende gewestplanbestemmingen, doch onderzoekt niet of de aanvraag in overeenstemming is met de voorschriften van deze gewestplanbestemmingen. Daarnaast laat de bestreden beslissing, door enkel vast te stellen dat de aanvraag in overeenstemming is met de stedenbouwkundige voorschriften van hogervermeld GRUP, aldus verkeerdelijk uitschijnen dat alle werken waarop de aanvraag betrekking heeft binnen de contouren van dit GRUP liggen.

4.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Derde middel

1.

In dit middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.2.19 en 4.3.1 VCRO en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheids- en het evenredigheidsbeginsel.

De verzoekende partij voert aan dat bepaalde in de bestreden beslissing opgelegde voorwaarden onduidelijk zijn.

Vooreerst stelt zij in een eerste onderdeel dat de voorwaarde dat er compenserende maatregelen worden voorzien ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven, de vereiste precisie mist aangezien niet duidelijk is om welke compenserende maatregelen het gaat en ten aanzien van welke landbouwbedrijven zij dienen genomen te worden. Volgens de verzoekende partij heeft de aanvrager door deze voorwaarde de vrijheid om de compenserende maatregelen te kiezen. De verzoekende partij verwijst nog naar het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 18 november 2011 waaruit zou blijken dat het aanvraagdossier een onaanvaardbare leemte op dit vlak bevat.

In een tweede onderdeel betreffende de voorwaarde dat de realisatie van het natuurpark 'Oude Landen' gelijktijdig met deze van de spoorinfrastructuur dient te verlopen, meent de verzoekende partij dat onduidelijk is of de vergunninghouder wel eigenaar is van alle gronden waarop het natuurpark gerealiseerd wordt, zodat de uitvoerbaarheid van de voorwaarde onduidelijk is. Daarnaast oordeelt zij dat de omlegging van de [REDACTED] afhankelijk is van een latere beslissing, met name een machtigingsbesluit van de deputatie van de provincie Antwerpen, zodat deze voorwaarde evenmin uitvoerbaar is, maar afhankelijk van een bijkomende beoordeling.

Tot slot stelt de verzoekende partij in een derde onderdeel dat inzake de voorwaarde waarbij dient voldaan te worden aan de uitvoering van de gestelde milderende maatregelen zoals opgenomen in het goedgekeurde MER, niet duidelijk is of het gaat om de milderende maatregelen in het project-MER, of het plan-MER, of beide. Tevens is niet duidelijk welke maatregelen uit deze documenten precies worden bedoeld.

2.

De verwerende en de tussenkomende partij stellen als antwoord op het derde middel dat de voorwaarden aangehaald door de verzoekende partij wel degelijk voldoen aan artikel 4.2.19, §1 VCRO.

Zo verwijzen zij inzake het eerste en tweede onderdeel van dit middel uitgebreid naar verschillende fases in de procedure van totstandkoming van het GRUP, de aanvraagprocedure en de procedure tot inrichting van het natuur- en het recreatiepark waar de compenserende maatregelen ten behoeve van de landbouwbedrijven en de milderende maatregelen, waaronder de omlegging van de [REDACTED] behoort, werden besproken en omkaderd, en lichten zij deze uitvoerig toe. Zij voeren hierbij aan dat de verzoekende partij bij verschillende van deze besprekingen betrokken is geweest. Daarnaast wijzen zij er op dat al een aanvang werd genomen met de eerste fase van verwerving en het zoeken naar een oplossing met de betrokken landbouwers betreffende een afdoende compensatie.

De verwerende en de tussenkomende partij betwijfelen nog welk belang de verzoekende partij heeft bij het bestrijden van de opgelegde voorwaarden inzake de compenserende maatregelen voor de landbouwbedrijven en inzake de milderende maatregelen in het goedgekeurde MER, nu het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen met dezelfde bewoordingen de betrokken voorwaarden heeft opgelegd in zijn ongunstig advies van 18 november 2011.

Waar de verzoekende partij zich inzake het tweede onderdeel de vraag stelt of de gelijktijdige realisatie van het natuurpark 'Oude Landen' met de spoorinfrastructuur wel kan worden gerealiseerd nu niet duidelijk is of de vergunninghouder van de betrokken gronden wel eigenaar is, wijzen de verwerende en de tussenkomende partij er in eerste instantie op dat de stedenbouwkundige vergunning een zakelijk karakter heeft zodat er voorafgaand aan het verlenen van deze vergunning geen beoordeling van de burgerlijke rechten vereist is.

Met betrekking tot de omlegging van de [REDACTED] wijzen de verwerende partij en de tussenkomende partij er op dat een voorwaardelijk gunstig advies van de provinciale dienst Waterbeleid voorligt en dat de later te bekomen machtiging enkel een verankering van de naleving van dit voorwaardelijk advies zal inhouden. Zij verwijzen in dit verband tevens naar het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011 dat een aantal sectorale machtigingen zou integreren in de aanvraagprocedure van een stedenbouwkundige vergunning, met name onder meer de machtiging door de waterbeheerder bedoeld in artikel 89 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935.

Inzake de voorwaarde waarbij 'milderende maatregelen zoals opgenomen in het goedgekeurde MER' worden opgelegd, argumenteren de verwerende en de tussenkomende partij nog dat uit de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat de milderende maatregelen uit het project-MER worden bedoeld en dat deze in de bestreden beslissing rechtstreeks konden worden opgelegd.

3.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat de voorwaarden in de bestreden beslissing geen verwijzing bevatten naar de elementen zoals uitvoerig toegelicht in de repliek van de verwerende en tussenkomende partij, zodat hier geen rekening mee gehouden kan worden. De omstandigheid dat de verzoekende partij zelf deelgenomen heeft aan de voorafgaande besprekingen inzake de compenserende en milderende maatregelen doet geen afbreuk aan voorgaande vaststelling.

Inzake de vraag naar uitvoerbaarheid van de gelijktijdige realisatie van het natuurpark 'Oude Landen' meent de verzoekende partij dat de door haar opgeworpen onduidelijkheid geen betrekking heeft op de vraag of de tussenkomende partij al dan niet eigenaar is van de gronden, maar wel of de betrokken voorwaarde door de vergunninghouder zelf kan uitgevoerd worden.

Wat betreft de voorwaarde van omlegging van de [REDACTED] wijst de verzoekende partij er op dat de dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen in haar voorwaardelijk gunstig advies benadrukt dat een bijkomende machtiging vereist is, en dat ook de artikelen 12 en 14 van de wet van 28 december 1967 dit bepalen. Inzake het besluit van de Vlaamse regering van 23 december 2011 argumenteert de verzoekende partij dat artikel 89 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935, zoals aangehaald door de verwerende en tussenkomende partij, niet van toepassing is op de voorliggende aanvraag.

Tot slot voert de verzoekende partij nog aan dat in de bestreden beslissing zowel naar het project-MER als naar het plan-MER wordt verwezen, zodat niet afgeleid kan worden welke milderende maatregelen precies beoogd worden. Verder werpt zij nog op dat geen duidelijkheid wordt geboden over de uitvoering van deze voorwaarde.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert in het algemeen aan dat verschillende voorwaarden in de bestreden beslissing onvoldoende duidelijk en precies zijn, zodat zij ruimte laten aan de aanvrager van de vergunning, dit is de tussenkomende partij, om deze in te vullen, dan wel vragen doen rijzen over de uitvoerbaarheid ervan.

2.

Artikel 4.2.19, §1 VCRO luidt als volgt:

‘§ 1. Onverminderd de voorwaarde van rechtswege in de zin van artikel 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990, kan het vergunningverlenende bestuursorgaan aan een vergunning voorwaarden verbinden.

Voorwaarden zijn voldoende precies. Zij zijn redelijk in verhouding tot de vergunde handelingen.

Zij kunnen worden verwezenlijkt door enig toedoen van de aanvrager.

Zij kunnen de uitvoering van de vergunde handelingen niet afhankelijk maken van een bijkomende beoordeling door de overheid.’

Uit deze bepaling volgt dat voorwaarden voldoende precies moeten zijn en redelijk in verhouding tot de vergunde handelingen. Zij moeten verwezenlijkt kunnen worden door enig toedoen van de aanvrager. Zij kunnen de uitvoering van de vergunde handelingen niet afhankelijk maken van een bijkomende beoordeling door de overheid.

3.

In de bestreden beslissing oordeelt de verwerende partij dat de aanvraag, mits naleving van de gestelde voorwaarden, in overeenstemming is met de stedenbouwkundige voorschriften en met de goede ruimtelijke ordening.

De verwerende partij legt in de bestreden beslissing onder meer de volgende voorwaarden op:

“
...

1. er dient te worden voldaan aan de uitvoering van de gestelde milderende maatregelen, zoals opgenomen in het goedgekeurde MER;

...

3. er worden compenserende maatregelen voorzien ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven.

...

- *Conform het advies van het agentschap voor Natuur en Bos van 1 juni 2011 moet de realisatie van het natuurpark Oude Landen gelijktijdig met de realisatie van de nieuwe spoorinfrastructuur verlopen.*

- *De hierna volgende voorwaarden, gesteld in het advies van de Dienst Waterbeleid van het Departement Leefmilieu van de provincie Antwerpen van 14 juli 2011 moeten gerespecteerd worden:*

“
...”

4.1

De voorwaarde dat er compenserende maatregelen worden voorzien ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven is naar het oordeel van de Raad niet voldoende precies en derhalve in strijd met hetgeen bepaald is in artikel 4.2.19, §1 VCRO. Met name blijkt uit deze voorwaarde niet welke compenserende maatregelen beoogd worden en voor welke omliggende landbouwbedrijven deze precies gelden.

Te meer daar ook het college van burgemeester en schepenen in zijn ongunstig advies meende dat een zware hypotheek wordt gelegd op het gebruik van de aangrenzende landbouwgronden en voorstelde om een toelichtingsnota op te stellen inzake dit gebruik, inclusief een inventaris van de te nemen compenserende maatregelen ten behoeve van de leefbaarheid van de getroffen landbouwbedrijven, is een concrete toelichting van de te nemen compenserende maatregelen een relevant onderdeel van de beoordeling van de aanvraag. De verwerende partij diende deze voorwaarde bijgevolg des te concreter te omschrijven.

De omstandigheid dat het nemen van compenserende maatregelen reeds in voorafgaande procedures aan bod is gekomen en het feit dat de verzoekende partij bij verscheidene

besprekingen betrokken was en bijgevolg ook op de hoogte zou zijn van de voorgenomen maatregelen, neemt niet weg dat de verwerende partij in de bestreden beslissing duidelijke en precieze voorwaarden inzake de te nemen compenserende maatregelen moet formuleren. Dit geldt ook in het geval deze maatregelen reeds verankerd en aldus uitvoerbaar zijn doordat zij zouden omschreven zijn in andere opgemaakte en met de aanvraag gerelateerde documenten, gezien, nog los van de vraag of dit wel degelijk het geval is en of dit gegeven toelaat de betrokken voorwaarden niet meer te moeten opleggen, blijkt uit de opgenomen voorwaarde dat de verwerende partij effectief compenserende maatregelen voor de omliggende landbouwbedrijven heeft willen opleggen teneinde te voldoen aan de stedenbouwkundige voorschriften en de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening. Eenmaal zij deze oplegt, dient zij deze evenwel voldoende precies te omschrijven, wat zij niet gedaan heeft. De voorwaarde geeft een niet toegestane appreciatiemarge aan de vergunninghouder omtrent de te nemen compenserende maatregelen.

De uitgebreide toelichting van de verwerende en de tussenkomende partij in hun repliek wijst er bovendien op dat de voorwaarde zoals opgenomen in de bestreden beslissing op zich niet afdoende duidelijkheid verschaft om uitvoerbaar en afdwingbaar te zijn.

Het feit dat het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen in zijn ongunstig advies de betrokken voorwaarde op identieke wijze heeft geformuleerd, doet evenmin afbreuk aan de vaststelling dat met het opleggen van deze voorwaarde afbreuk wordt gedaan aan artikel 4.2.19, §1 VCRO. De verwerende partij zelf dient immers bij het opleggen van vergunningsvoorwaarden te voldoen aan vermeld artikel en kan bijgevolg niet volstaan met een loutere verwijzing naar een uitgebracht advies om deze wettelijke verplichting te omzeilen. De verzoekende partij behoudt dan ook haar belang om de schending van dit artikel in te roepen.

4.2

Voor zover de verzoekende partij in vraag stelt dat de vergunninghouder ook eigenaar is van de gronden waarop het natuurpark zal worden gerealiseerd, zodat de uitvoerbaarheid van de voorwaarde van gelijktijdige realisatie van de spoorinfrastructuur met dit natuurpark onduidelijk is, dient de Raad vast te stellen dat, overeenkomstig artikel 4.2.22 VCRO, vergunningen een zakelijk karakter hebben en dat zij worden verleend onder voorbehoud van de op het onroerend goed betrokken burgerlijke rechten. Bijgevolg is de vraag of de tussenkomende partij als vergunninghouder wel eigenaar is van de gronden die dienen voor de realisatie van het natuurpark niet dienstig. Daarnaast licht de verzoekende partij niet verder toe in welke mate de voorwaarde van gelijktijdige realisatie van de spoorinfrastructuur met het natuurpark niet uitvoerbaar zou zijn, los van de vraag wie de eigenaar is van de betrokken gronden. Dit middelonderdeel wordt bijgevolg verworpen.

De verzoekende partij voert daarnaast aan dat voor de omlegging van de [REDACTED], voorzien in het kader van de milderende maatregelen, nog een bijkomende beoordeling vereist is, en dit in de vorm van een machtiging van de deputatie van de provincie Antwerpen.

Artikel 14 van de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967, zoals dat van toepassing was op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing, bepaalt het volgende:

“§ 1. Particulieren, polders, watering en openbare instellingen mogen slechts buitengewone werken van wijziging aan onbevaarbare waterlopen uitvoeren nadat zij daartoe machtiging hebben verkregen:

1. ...

2. Van de bestendige deputatie van de provincie voor werken die betrekking hebben op waterlopen van de tweede en van de derde categorie.

...

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de [REDACTED] een waterloop van de tweede categorie is en dat de bestreden beslissing beoogt om deze waterloop om te leggen doorheen het in te richten overstromingsgebied. Deze wijziging van het tracé van de onbevaarbare waterloop is te beschouwen als een “buitengewoon werk van wijziging” in de zin van artikel 10 van de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen. Bijgevolg is overeenkomstig bovenvermeld artikel 14 voor het wijzigen van deze waterloop een machtiging van de deputatie van de provincie Antwerpen vereist. De dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen heeft op 8 juli 2011 een voorwaardelijk gunstig advies over de aanvraag uitgebracht. Een machtiging van de deputatie inzake de omlegging van de [REDACTED] ligt evenwel niet voor, zodat met de verzoekende partij dient vastgesteld te worden dat de voorwaarde inzake de omlegging van de [REDACTED] niet kan uitgevoerd gezien nog een bijkomende beoordeling vereist is in de vorm van een machtiging van de deputatie.

De verwerende en de tussenkomende partij kunnen niet gevold worden waar zij stellen dat het advies van de provinciale dienst Waterbeleid volstaat en dat de nog te verlenen machtiging te beschouwen is als een loutere ‘verankering’ van het voorwaardelijk advies van de provinciale dienst Waterbeleid. Dat zou immers de bepalingen van artikel 14 van de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen zinledig maken en afbreuk doen aan de bevoegdheid van de deputatie om te beslissen over de buitengewone werken van wijziging aan de onbevaarbare waterlopen. Bovendien verwijst ook het voorwaardelijk gunstig advies van de dienst Waterbeleid zelf naar een te bekomen machtiging. In het advies kan met name het volgende worden gelezen:

“ ...

2. ALGEMENE OPMERKINGEN

...

2.3 Machtiging

Het is verboden werken uit te voeren binnen de bedding van de onbevaarbare waterloop zonder machtiging van de deputatie. Hieronder kan onder meer verstaan worden een overwelving (nieuw, vervanging of herstelling), verlegging, kruising met leidingen (riool-, huisriool-, nutsleiding), aansluitingen van leidingen (effluent-, oppervlaktewaterleiding), taludversteking e.a. Machtigingsaanvraagformulieren kan men downloaden van op <http://www.provant.be/leefomgeving/waterlopen/>

...

4. TOETSING EN CONCLUSIE

Gunstig , mits rekening gehouden met de gemaakte opmerkingen, in bijzonder punt 3. Specifieke opmerkingen.

De doorgegeven specifieke opmerkingen vereisen nog een aantal aanpassingen die meegenomen dienen te worden bij de opmaak van de uitvoeringsplannen. Deze plannen dienen in het kader van de machtingsaanvraag voorgelegd, conform punt 2.3 Machtiging.

...”

Gegeven het voorgaande mist de redenering van de verwerende en de tussenkomende partij juridische grondslag.

Voor zover de verwerende en de tussenkomende partij tot slot nog verwijzen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011 tot wijziging van een aantal besluiten ter integratie van machtigingen en toestemmingen in de stedenbouwkundige vergunning of de verkavelingsvergunning, dient te worden vastgesteld dat dit besluit pas in werking is getreden op 27 februari 2012, dit is nadat voorliggende aanvraag op 18 mei 2011 werd ingediend, zodat vermeld

besluit hierop niet van toepassing is. Bovendien beperken de verwerende en de tussenkomende partij zich tot een vage verwijzing naar artikel 1 van het besluit inzake een machtiging door de waterbeheerder bedoeld in artikel 89 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935, zonder concreet toe te lichten op welke wijze of in welke mate deze bepaling van toepassing zou zijn op de voorliggende aanvraag. De partijen betwisten overigens niet dat het voorwaardelijk gunstig advies verstrekt is door de provinciale dienst en niet door de deputatie.

Waar de verwerende en de tussenkomende partij tot slot argumenteren dat de verzoekende partij betrokken was in voorafgaandelijke procedures waarbij de omlegging van de [REDACTED] aan bod kwam en aldus op de hoogte was van deze maatregel, dient nogmaals opgemerkt te worden dat deze omstandigheid het gebrek in de opgelegde voorwaarde niet wegneemt en de verwerende partij niet ontslaat van de verplichting om overeenkomstig artikel 4.2.19, §1 VCRO duidelijke en precieze voorwaarden op te nemen die door de vergunninghouder uitvoerbaar zijn en geen bijkomende beoordeling meer vereisen.

4.3

Volgens de verzoekende partij zou niet duidelijk zijn welke milderende maatregelen worden bedoeld onder de voorwaarde dat *“er dient te worden voldaan aan de uitvoering van de gestelde milderende maatregelen, zoals opgenomen in het goedgekeurde MER”*. Voor de verzoekende partij zou niet duidelijk zijn of de milderende maatregelen uit het project-MER of het plan-MER, of beiden worden beoogd. Evenwel kan zij hierin niet gevolgd worden.

Met de verwerende en de tussenkomende partij moet vastgesteld worden dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de milderende maatregelen uit het project-MER als voorwaarde worden opgelegd. In de bestreden beslissing wordt onder het onderdeel ‘Beoordeling van de aanvraag’ eerst ingegaan op de overeenstemming van de aanvraag met de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP. Hierna wordt vervolgens dieper ingegaan op het gegeven van een ongelijkvloers vertakkingscomplex en de keuze voor een bovengrondse kruising. Ten slotte wordt het project-MER, opgemaakt en goedgekeurd op 5 februari 2009, in de bestreden beslissing besproken. De bestreden beslissing overweegt hierbij onder meer:

“ ...

Deze project-MER wordt hierna in detail behandeld. De globale conclusie stelt echter samengevat dat mits toepassing van de voorgestelde milderende maatregelen de aanleg van een ongelijkvloers vertakkingscomplex op de goederenlijn L27A aanvaardbare milieueffecten heeft.

...

Het advies van de stad Antwerpen wordt wel gevolgd wat betreft de milderende maatregelen zoals opgenomen in het project-MER en wat betreft de compenserende maatregelen ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven.

...”

Hierna besluit de verwerende partij dat de aanvraag verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening.

De bestreden beslissing verwijst vervolgens nog naar de milieueffectenrapportage, waarbij dieper wordt ingegaan op het goedgekeurde project-MER. De verwerende partij stelt hierbij:

“ ...

Op 5 februari 2009 werd het project-MER, ingediend door [REDACTED] door [REDACTED], algemeen directeur, afdelingshoofd van de Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, goedgekeurd.

Uit het goedkeuringsverslag blijkt dat het milieueffectenrapport voldoende invulling heeft gegeven aan de richtlijnen die overeenkomstig artikel 4.3.5.§1 van het decreet betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage van 18 december 2002 werden vastgesteld en dat de MER voldoende informatie bevat om het aspect milieu een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

Er werd een algemeen besluit toegevoegd aan het goedkeuringsverslag. Daarin werd aangegeven dat het project-MER wordt goedgekeurd.

De milderende maatregelen die werden opgenomen in het MER-rapport en die van stedenbouwkundig belang zijn, worden als volgt samengevat. Deze maatregelen worden als voorwaarde bij deze stedenbouwkundige vergunning opgelegd en dienen tijdens de uitvoering van de werken strikt te worden nageleefd.

...

De verwerende partij verleent de vergunning onder voorwaarden, waaronder de voorwaarde:

“ ...

- Naar aanleiding van het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 18 november 2011 dienen de hierna volgende voorwaarden nageleefd te worden:*

- 1. er dient te worden voldaan aan de uitvoering van de gestelde milderende maatregelen, zoals opgenomen in het goedgekeurde MER;*
- 2. er dienen bijkomende geluidswanden geplaatst te worden langsheen het gehele traject van het project zoals verwoord in advies0111110_adviesRB_Spoorvertakking OudeLanden_sv.docx (in bijlage);*
- 3. er worden compenserende maatregelen voorzien ten behoeve van de leefbaarheid van de omliggende landbouwbedrijven.*

...”

Uit het voorgaande volgt dat de bestreden beslissing, in navolging van het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 18 november 2011, de milderende maatregelen opgenomen in het goedgekeurde project-MER als voorwaarde oplegt. Voor zover de verzoekende partij meent dat ook het plan-MER kan bedoeld worden, is niet duidelijk op grond waarvan zij haar twijfel steunt, aangezien in de beoordeling van de aanvraag in de bestreden beslissing, zoals hiervoor toegelicht, geen milderende maatregelen in het kader van een plan-MER aan bod komen. Daarnaast is ook duidelijk dat alle milderende maatregelen uit het goedgekeurde project-MER worden bedoeld. De verzoekende partij toont het tegendeel niet aan, noch formuleert de betrokken voorwaarde een uitzondering hieromtrent. Het feit dat in de bestreden beslissing slechts een samenvatting van deze maatregelen wordt opgenomen, wat tevens expliciet vermeld wordt, betekent niet dat het onvoldoende duidelijk zou zijn dat de bestreden beslissing verwijst naar de milderende maatregelen zoals die zijn opgenomen in het goedgekeurde project-MER.

Het middelonderdeel wordt bijgevolg verworpen.

Het derde middel is in de aangegeven mate gegrond.

C. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roept de verzoekende partij de schending in van de artikelen 10, 12 en 14 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en de algemene beginselen van

behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel, evenals machtsoverschrijding.

De verzoekende partij voert aan dat voor de omlegging van de [REDACTED] een machtiging van de deputatie van de provincie Antwerpen vereist was overeenkomstig artikel 14 van bovenvermelde wet betreffende de onbevaarbare waterlopen. Enkel de deputatie is bevoegd om te beslissen over de omlegging van de waterloop, zodat de verwerende partij de omlegging niet als vergunningsvoorwaarde kon opleggen.

2.

De verwerende en de tussenkomenende partij verwijzen naar en herhalen hetgeen zij onder het derde middel hebben uiteengezet, stellende dat reeds voorafgaandelijk aan voorliggende aanvraag advies werd ingewonnen van de provinciale dienst Waterbeleid.

3.

De verzoekende partij verwijst in haar wederantwoordnota naar haar weerlegging van de repliek van de verwerende en tussenkomenende partij onder het derde middel.

Beoordeling door de Raad

In het derde middel werd aangevoerd dat de omlegging van de [REDACTED] niet zonder een machtigingsbesluit van de deputatie van de provincie Antwerpen kan uitgevoerd worden. Het vijfde middel komt neer op een herhaling van deze kritiek, waarbij door het gebrek aan een machtiging, de schending van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en algemene beginselen van behoorlijk bestuur wordt aangevoerd. Er kan dan ook worden verwezen naar de beoordeling zoals uiteengezet onder het derde middel. Hieruit is gebleken dat een machtiging van de deputatie voor de omlegging van de [REDACTED] vereist is, maar deze evenwel niet voorligt. Artikel 14 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen is bijgevolg geschonden.

Het middel is gegrond.

D. Overige middelen

De overige middelen worden niet onderzocht aangezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep is onontvankelijk in hoofde van het college van burgemeester en schepenen van de stad ANTWERPEN.
2. Het verzoek tot tussenkomst van [REDACTED] is ontvankelijk.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 10 februari 2012, waarbij aan de tussenkomenende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het project "Aanleg vertakking Oude Landen" op de percelen gelegen te 2180 [REDACTED]

4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkommende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep in hoofde van de eerste verzoekende partij, bepaald op 275 euro, ten laste van de eerste verzoekende partij.
6. De Raad legt de kosten van het beroep in hoofde van de tweede verzoekende partij, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.
7. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkommende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 30 augustus 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, zesde kamer, samengesteld uit:

Karin DE ROO	voorzitter van de zesde kamer,
	met bijstand van
Nina HERRERIA-PASSAGE,	toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,	De voorzitter van de zesde kamer,

Nina HERRERIA-PASSAGE	Karin DE ROO